

زه کاتا فتريبن سهرا

نقيسين
زانايي ريژدار

محمد صالح العثيمين

رهما خودي لسهر بيت

وهرگيران

عبدالجبار عبدالباسط زاخوي

پيش نفيژ و گوتارخوين

زہکاتا

فترین سہرا

نقیسین زانای ریژدار محمد صالح العثیمین

رہما خودی لسہر بیت

وہرگیران

عبدالجبار عبدالباسط زاخوی

پیش نقیڑ و گوتار خوین

ناقى نامىلكى : زهكاتا فترين سهرا

وهرگيران: عبدالجبار عبدالباسط زاخوى

سالا چاپكرنى : ۱۴۴۳ هـ / ۲۰۲۲ ز

ژمارا سپاردن : ۲۲ / ۲۵۲۳ / D-

قَالَ تَعَالَى:

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ

خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ^{قَدْ} إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿

پيشه كى

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمدا عبده ورسوله .

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ؕ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾﴾ آل عمران: ١٠٢

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا

وَنِسَاءً ؕ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ؕ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾﴾ النساء: ١

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾﴾ الأحزاب: ٧٠ - ٧١

إن أصدق الحديث كتاب الله، وأحسن الهدي هدي محمد ﷺ، وشر الأمور محدثاتها، وكل محدثة بدعة، وكل بدعة ضلالة، وكل ضلالة في النار.

أما بعد :

خوانده قانئ پرېزدار ئەف نامه يا لبه رده ستئ ته وه رگيرانا نقيسينه كا كورت و
گرنگه لسهر بابه تئ زه كاتا فترين سهره ژ نقيسينئ زانايئ پرېزدار مجد صالح
العثيمينئ - ره حما خودئ لسهر بيت ..

ئەز دووعا ژ خودئ ته عالا دكه م بكه ته جهئ مفايئ بو من و بو برايئ من
يئ مؤسلمان ...

و ژمن قه بيل كريت ..

وكريته د ميزانا هسانتئ من و يئ وان برايئ من يئ هاريكار دگه ل من
دا..

والحمد لله رب العالمين ^(۱) .

عبدالجبار عبدالباسط

پيش نقيژ و گوتار خوين

ژمارا ته له فونئ : ۰۷۵۰۴۳۱۰۳۸۶

بدووماهيك هاتنا ژئ :

ل ۲۰ رمضانئ ژ سالآ ۱۴۴۳هـ

۱- ئەو نقيسينئ دناف دوو كه وانا (...) دا ئەو ئەگه ر پيئئئ روهنكرنه كئ كريت من روهنكرن يئ دايئ..

وهه روه سا هه ر ژ فئ چه ندئ يه ئەگه ر من نقيسييت [وه رگير] .

- وده يئاتنا چه ند خالا ... لدويف ئيک نيشانا هندی يه ئاخفتن ل پشتی وئ يئ مای..

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ئەگەر خودی حەسکەت چەندە کۆ . ئەم دى ئاخقین لسەر حوکمى
 زه کاتا فترین سہرا (زکاة الفطر) ژ چەند ئالییە کان قە :

۱- حکمها والحکمة منها / حوکمى وى وحیکمەت ژ وى .

۲- جنسها / کا ژ چ تشتى دەیتە دان .

۳- قدرها / کا چەند دەیتە دان .

۴- وقت إخراجها / دەمى دەرئىخستنا وى .

۵- مکان إخراجها / جهى لى بهیتە دەرئىخستن .

• حوکمی زه کاتا فترا

ئه مما یا **ئیکئی** ژلایئ حوکمی وی شه :

زه کاتا فترین سهرا فه رزه که پیغه مبهری صلی الله علیه وسلم یئ فه رزکری، ههروه کو د حه دیسا عبدالله یئ کورئ عمرئ کورئ خطابی دا - رازیبونا خودئ لسهر وی و بابئ وی بیت - هاتی گوت : " **فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ** " رواه البخاري ومسلم..

رامان : " پیغه مبهری صلی الله علیه وسلم زه کاتا فترین سهرا فه رزکری صاعه ک ژ قه سپا یان صاعه ک ژ جه هی . "

و أبو سعیدی خذری - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - گوت :

" **كُنَّا نُخْرِجُ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ، وَكَانَ طَعَامَنَا الشَّعِيرُ، وَالزَّبِيبُ، وَالْأَقِطُ، وَالنَّمْرُ** " رواه البخاري..

رامان : " مه لسهر ده می پیغه مبهری صلی الله علیه وسلم روژا زه کاتا فترا ؛ صاعه ک ژ خارنی ده ریډخست، و خارنا مه جه ه و میویژ و که شک و قه سب بوون ". گه نم لسهر ده می پیغه مبهری صلی الله علیه وسلم یئ به ربه لاف و مشه نه بوو، به لئ گه نم مشه و به ربه لاف بوو پشتی وی ده می .

ئه شه حوکمی قئ زه کاتی یه، ئه و یا فه رزه لسهر بچیکی و مه زنی و ره گه زئ نیر و ره گه زئ می ژ موسلمانان، و ئه مما ئه و بچیکئ د زکئ ده یکا خودا ده ریڅستنا قئ زه کاتی بو وی نه یا واجبه، و ئه گهر مروف پیش وی شه ب ده ریڅیت وه کو سونه ت - یا دروسته - چنکو ئه ف چه نده یا هاتی یه ریوایه تکرن ژ پیشه وایئ باوه رداران عثمانئ کورئ عفانی - رازیبونا خودئ لسهر بیت - و گوتنا کورئ عمری - رازیبونا خودئ لسهر وی و بابئ وی بیت : - " **فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** " ئه شه به لگه یه لسهر هندی کو ئه ف زه کاته [**فرض العين**] ئانکو شه رزه لسهر خه لکئ هه میئ .

و نه صل د [فرضُ العَيْن] ای دا لسهر موکه له فی (یی بالغی عاقل) بخویه
 ټانکو لسهر وی یی کو لسهر هاتی یه فهرزکرن .

هندي مروقه یا واجبه لسهر وی نه و زه کاتا فترا پيش خووقه ده ریخیت، و کور
 یا واجبه لسهر وی نه و پيش خووقه ده ریخیت، و ههروه سا بقی شیوهی
 لسهر هه ر موکه له فه کی یا واجبه نه و زه کاتا فترا پيش خووقه ده ریخیت،
 چنکو ټاخفتن ټاراسته ی وی یی هاتیبه کرن، به لی نه گهر خودانی خیزانی
 زه کاتا فترا یین نه هلی خو و بجیکین خو ده ریخیت و نه گهر نه و رازیبین کو
 باب پيش وان فه ده ریخیت نه قی چهندي چ تیدا نینه ویا دروسته .

حیکمهت (۲) ژ فه رزیه تا زه کاتا فترا

و نه مما حیکمهت ژ فه رزیه تا قی زه کاتی، چه دیس یا پی هاتی ژ پیغه مبهری
 د چه دیسا کوری عباسی دا - رازیبونا خودی لسهر وی و بابی وی بیت :-

" قَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ طَهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ اللُّغْوِ
 وَالرَّفَثِ وَطُعْمَةً لِمَسَاكِينٍ " رواه أبو داود وغيره.

رامان : " پیغه مبهری ﷺ زه کاتا فترا فه رزکر ژبه رکو پاک و پاقریبه بو پروژیگری
 ژ وان گوتنن نه و نه ژ چووقه دیبژیت و ژ گوتنن خراب، و نه و داناخرنی یه
 بو هه ژاران .

نه فه یه حیکمهت ژ فه رزیبونا زه کاتا فترا، پاک و پاقریبه بو پروژیگری، چنکو
 هندي پروژیگره روژییا وی نامینته قاله ژ گوتنن بی مفا، و ژ گوتنن چه رام،
 نه ها نه ف زه کاته پروژیی پاقر دکهت، و ههروه سا بقی شیوهی زه کاتا فترا
 داناخرنی یه دق پروژیدا ټانکو د پروژا جه ژنیدا بو فه قیر و ژاران؛ ژبه رکو دا
 فه قیر و ژار پشکداریی دگه ل زه نگیان بکه ن د که یف خوشییا واندا بجه ژنا وان.

• ژ چ تشتی زه کاتا فترا دهیته دان

ئه ماما یا **دووی** کا ژ چ تشتی ئه ف زه کاته دهیته دان؛ گوھئی خو بدیی ژ وئی
 چه دیسی ئه وا مه ئاماژه پیکری:

" پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم فه رزکر زه کاتا فترین سهره صاعه ک ژ قه سپا یان صاعه ک ژ
 چه هی."

و أبو سَعِيدِي خُذِرِيّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - گوت :

" مه لسهر ده مئی پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم پروژا زه کاتا فترا ؛ صاعه ک ژ خارنی
 ده ریډخست."

ئه وئی گوتی : " پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم فه رزکر زه کاتا فترین سهره صاعه ک ژ چه هی "
 ئه و عبدالله یی کورئی عمری یه، و ئه وئی گوتی : " مه لسهر ده مئی پیغه مبهری
صلی الله علیه و سلم پروژا زه کاتا فترا؛ صاعه ک ژ خارنی ده ریډخست " ئه و أبو سَعِيدِي خُذِرِيّ
 یه، وهه ردوو ژی ژ هه قال و صه حابیین پیغه مبهری نه صلی الله علیه و سلم و رازیبونا خودی
 لسهر وان هه دووکا بیت.

کورئی عمری - رازیبونا خودی لسهر وی و بابی وی بیت - بو مه به حسی
 فه رزکرنا پیغه مبهری کر صلی الله علیه و سلم ژ وی جورئی قی زه کاتی ژی ددهن ژ گوتنا
 پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم:

" پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم فه رزکر زه کاتا فترین سهره صاعه ک ژ قه سپا یان ژ
 صاعه ک ژ چه هی."

و أبو سَعِيدِي خُذِرِيّ - رازیبونا خودی لسهر بیت - به حسی حالی خه لکی کر
 لسهر ده مئی پیغه مبهری صلی الله علیه و سلم کو هندی ئه و بوون :

" کو ئه وان - صاعه ک ژ خارنی ده ریډخست "

و بقی چهندي دیاربوو کو نه و جورئ واجب یی کو مروف ده ریتختی بو زه کاتا فترين سهره : نه و ژي خارنه، و هندي مروقه نه گهر نه و ژ بو زه کاتا فترا پارا ده ریتختی؛ ژ وی ناهیتته قه بیلکرن، و نه گهر نه و جلکی ده ریتختی ژ وی ناهیتته قه بیلکرن، و نه گهر نه و فهرش و نفینا ده ریتختی ژ وی ناهیتته قه بیلکرن، و نه گهر نه و ژ ناله تیډی دی ده ریتختی وه کی ئامانا و یین غه یری وان ههر ژ وی ناهیتته قه بیلکرن، چنکو پیغه مبه ری ﷺ زه کاتا فترا یی فهرزکری صاعه ک ژ قه سپا یان ژي صاعه ک ژ جه هی .

وهه ر پیقانه ک و قیاسه ک یان ژي ههر دیتنه کا هه بیت پیچه وانه ی به لگین قورئانی و سوننه تی بیت ؛ نه و دی ل خودانی خو زقریت و ژي ناهیتته قه بیلکرن، و نه م عیباده تی بو خودی ته عالا دکه یین ب وی نه و دشه ریه تی پیغه مبه ری مه محدی ﷺ دا هاتی، نه م عیباده تی ب وی چهندي ناکه یین یا نه فسین مه دخازیت، یان ژي ب وی یا عه قلین مه دروست ددانیت، ماده م دخی بابه تی دا به لگه ژ قورئانی و سوننه تی هه یه، - قیجا نه و ده می به لگه ژ قورئانی و سوننه تی هه بیت - ل وی ده می مه چ ژيگرتن و هه لبرارتن نابیت بو وی یا نه م بو چوین :

﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ

اللَّهُ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ الأحزاب: ٣٦

رامان : " و چینابیت بو زه لامی باوه ردار و ههروه سا ژنا باوه ردار نه گهر خودی ته عالا و پیغه مبه ری وی حوکمه ک دان کو نه و پیچه وانه یا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ن، و حوکمه ک دی بو خو به لبریرن، وهه رکه سک بی نه مریبا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ت نه و ژ ریکا راست ده رکه ت؛ ده رکه تنه کا ئاشکه را ."

نه گهر نه فه کورې عمرې په - رازيبوونا خودې لسهر وې و بابې وې بيت -
بيژيت :

" پيغه مبهري ﷺ فه رزگر زه کاتا فترين سهر ا صاعه ک ژ قه سپا يان ژې
صاعه ک ژ جه هې ."

ونه گهر نه فه ايو سعيدي خُډرې په - رازيبوونا خودې لسهر بيت - بيژيت :

" مه لسهر ده مې پيغه مبهري ﷺ روژا زه کاتا فترا ؛ صاعه ک ژ خارنې
ده ريدخست"، نه رې ما پاره لسهر ده مې پيغه مبهري ﷺ نه بوون؛ هتا کو چ
تشت نه بيت ژ خارنې پيغه تر؟! "

نه خپر ؛ به لې پاره هه بوون، و زپر هه بوو، و زيف هه بوو، پيغه مبهري ﷺ د وې
حه ديسې دا نه و ا بصه حېحې ژ وې هاتي په فه گوهاستن ژ هه ديسا عوباده يې
کورې صامتي - رازيبوونا خودې لسهر بيت - ديژيت :

" زپر بزپري و زيف بزيفي و گه نم بگه نمې و قه سپ بقه سپا و جه هه بجه هې
و خوې بخوې...".

نه ف چه نده هه مې لسهر ده مې پيغه مبهري ﷺ هه بوون و پيغه مبهري ﷺ
ج نه هه لېزارت کو ببېته فه رز ژبو زه کاتا فترا لسهر نوم هتا خو ئيلا نه و نه بيت
صاعه ک ژ قه سپا يان ژې صاعه ک ژ جه هې .

قيجا چاوا پشتي قې چه ندې دې بو مه درست بيت کو نه م بيژين: نوکه يا
چيتر نه وه کو پاره بهينه ده ريدخستن؟! نه ف قياس و پيقانه به رامبهري گوتنا
پيغه مبهري ﷺ، نه و دې ل خودانې خو هيته زفراندن نه و قياس و پيقانه
دژې گوتنا خودې و پيغه مبهري ﷺ په ...

هندهک ژ خه لکې ديژن : نه گهر مه صاعه ک ژ خارنې دا فه قيري؛ نه و دې
وې خارنې فروشيت و نه م ب چاشي خو ديبين، د فروشيت بنيف بهايي وې
يان ژې کيمتر يان ژې پتر ؟

ئەم دى بېژىنى : چ لسەر مە نىنە ژ وى كرىارا فەقىرى، بەلى يا لسەر مە ئەوہ ئەم وى بکەين يا فەرمان پى لمة هاتىه كرن، و ئەم بېژىن سمعنا وأطعنا : [مە گوھلى بوو و ئەم دى بجه ئىنين]، و ئەم خارنى بدەين، قىجا پاشى كەسى فەقىر بدلى خو يە دەر بارەى وى تشتى كو بدەست وى قە هاتى؛ ئەگەر بقىت دى وى خارنى خووت، و ئەگەر بقىت دى بو خو هلگريت، و ئەگەر بقىت دى فروشىت، و ئەگەر بقىت دى ديارى دەتە كەسە كى، و ئەگەر بقىت دى كەتە خىر پيش نە فسا خو قە، قىجا دەر بارەى قى چەندى دا چ لسەر مە نىنە، ئەو تشتى فەرمان پى لمة هاتىيە كرن ئەوہ ئەم صاعە كى ژ خارنى بدەين .

ئەرى مە وقفى مە دى چ بيت بەرامبەر خودى تەعالا قە ئەگەر ئەم پىچە وانەيا وى چەندى بکەين ئەوا پىغە مبهرى ﷺ فەرزكرى، ئەرى ما مە هىچە تەك هەيە كو ئەم بېژىن ئەى خودايى مە؛ مە ديت پارە چىترە؟! نە خىر چجارا ئەف چەندە چىنايىت.

خىر هەمى يا د وى چەندى دا ئەوا كو خودى تەعالا بو مە هەلبژارتى، و خىر هەمى يا د وى چەندى دا ئەوا كو پىغە مبهرى خودى بو مە هەلبژارتى.

ئەى گەلى عەبدىن خودى - ناچىيىت - ئەم گەلەك دىر و كىر د بابەتتى قىاسى و پىقانى دا بچىن قىجا حەتا كو ئەم ببورىن ژ وى يا كو خودى تەعالا لسەر مە فەرزكرى، هندی عەقلىن مەنە گونە هبارن، و هندی عەقلىن مەنە بكىماسى نە، و شەرىعەت يى بنەجه و پروهنە ژ دەف خودى تەعالا قە، نا چىيىت كو خەلەك يان ژى كىماسىەك تىدا بيت، و عەقلىن مە نابورىت ژ دىتتا وى تشتى د قى دەمى دا يى كو ئەم تىدا.

بەلى پا زانىنا خودى تەعالا ئەوا دگە هىتە هەر تشتە كى، ئەوى كو فەرزكرى لسەر مە ئەم قى زە کاتا فترا صاعە كى ژ خارنى دەر پىخىن؛ ئەو زانىنە كا بى دووماهيكە .

ئەز قى چەندى دىبىژم وەكۆ ئاموژگارى بۆ وە ، و وەكۆ پراكرن و ھىلانا ھىجھەتتى ، و وەكۆ بەرى بوون بۆ زىمەتتى ، و ھەتا كۆ كەسەكى خافل ؛ خافل نەبىت ب وى يا كۆ ھندەك ژ زانايا دىبىن دروست ؛ ژبەر كۆ ھەر مروقەكى ھەبىت ژ گوتنا وى دەھىتە وەرگرتن و دەھىتە ھىلان ئىللا پىغەمبەرى خودى ﷺ نەبىت .

و مادەم پىغەمبەرى خودى ﷺ زەكاتا فترا يى فەرزكەرى كۆ صاعەك ژ قەسپا يان ژى صاعەك ژ جەھى بىت، و ئەو خارنا وى دەمى بوو. مادەم بقى رەنگى يە . ھەر گوتنەكا ھەبىت ژ غەيرى گوتنا پىغەمبەرى ﷺ ؛ ئەم دى رەفزكىن ژبەر گوتنا پىغەمبەر ﷺ .

ئەرى ما يا واجبە كۆ ئەف خارنە ژ تىشتەكى دەستىشانكرى بىت وەكۆ گەنمى و قەسپا و جەھى و مېويزا وكەشكى ؟ يان ژى دروستە ھەما ژ ھەر خارنەكى بىت ؟

بەرسف : ئەگەر ئەم بەرى خۆ بدەينە ھەدىسا أبو سەئىدى خۇدرى . رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ . : " كُنَّا نُخْرَجُ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ، وَكَانَ طَعَامَنَا الشَّعِيرُ، وَالزَّبِيبُ، وَالْأَقِطُ، وَالْتَّمُرُ " رواه البخاري..

رامان : " مە لسەر دەمى پىغەمبەرى ﷺ پروژا زەكاتا فترا ؛ صاعەك ژ خارنى دەرىدخست، و خارنا مە جەھ و مېويز و كەشك و قەسب بوون ."

و ئەگەر ئەم بەرى خۆ بدەينە ھەدىسا كورى عەباسى . رازىبوونا خودى لسەر وى و بابى وى بىت . " قَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ طُهْرَةَ لِلصَّائِمِ مِنَ اللَّغْوِ وَالرَّفَثِ وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ " رواه أبو داود وغيره.

رامان : " پىغەمبەرى ﷺ زەكاتا فترا قەرزكە ژبەركۆ پاك و پاقرىبە بۆ پروژىگى ژ وان گوتنىن ئەو نە ژ چوو قە دىبىژىت و ژ گوتنىن خراب، و ئەو دانا خارنى يە بۆ ھەژاران ."

مه زانی هندی خارنه نه و يا واجبه، قیجا چ ژ فان هر پینج جورا بیت (گه نومی و قه سپا و جه هی و میویژا و که شکئی) یان ژی ژ غهیری وان بیت، و نه ف پینج جوره به حسئی وان یئ هاتی یه کرن؛ ژبه ر کو نه و خارنا خه لکی بوو ل نه وی ده می، و به حسکرنا وان ژ بابه تی ئینانا نمونه یایه نه کو ژ بابه تی ده ستنیشان کرنی یه.

و لسهر قئی چه ندی . نه و مه بوراندی . نه گهر هاته دیتن هنده ک خارنئین دی یئ هه یین کو خه لک دده ن؛ نه م ژی دی ژ فان خارنان ده ریخین زه کاتا فترا، نوکه . لقی ده می . هنده ک خارن یئ هه یین بمفاترن بو خه لکی ژ فان خارنان، وه کو برنجی، هندی برنجه نوکه نه و خارنا به هرا پتر ژ خه لکی یه د قی باژپیدا، و برنج گه له ک بمفاتره ژ فان جورین دی، نه گهر مروقی زه کاتا فترا ب برنجی ده ریخیت یا دروسته، به لئ هه تا نه م دی بیژین: نه و چیتره، چنکو نه و یا بمفاتره بو فه قیری و یا بسانا هیتره ژی، نه گهر نه م بیژین ل جهه کئی خارنا وان به س ماسی یه نه فه خارنا وانایه، نه ری دروسته زه کاتا فترا ژماسی بهیته دان؛ به لئ دروسته، ژبه ر کو عییره ت ب وی تشتی یه یئ کو خارن بیت، و خارن ژی ژیک جودا دبیت جودابینا ده می، و ژیک جودابینا کاودانا و ژیک جودابینا باژپران، لسهر قئی چه ندی زقرین لسهر خارنی یه، نه فه نه و جوره یه یئ کو زه کاتا فترا ژی دهیته دان و ده ریخستن .

• فترين سہرا چند دھيٽه دان

سى: ٺه ماما کا چند دھيٽه دان: ٺه و ڙي صاعه ک دھيٽه دان، ڙبه ر گوتنا کورئ عمرى - رازييونو خودئ لسهر وى و بابئ وى بيت - کو:

"پيغه مبهري صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه رزکر زه کاتا فترين سہرا صاعه ک."

و گوتنا أبو سَعِيدِي خُدْرِيّ - رازييونو خودئ لسهر بيت - کو:

"مه زه کاتا فترا؛ صاعه ک ڙ خارنئ دهر پدخست."

ويا زانايه کو هندی ٺه ف جوره نه ٺه وپن کو د حه ديسيدا هاتين ڙ کيسئ أبو سَعِيدِي خُدْرِيّ چارن: قه سپ و ميويڙ و جه ه وکه شک، که شک شيرئ هشکريه دکه نه پرت پرت و دخوون، ٺهرئ ٺه ف جورين هه نئ د بهايئ خودا ب ٺيک بهانه يان ڙي ڙ ٺيک جودانه و نه وه کو ٺيکن؟

بههرا پتر بهايئ وان ڙ ٺيک جودايه و نه وه کو ٺيکن، بهلئ بهلکو ده مه ک بهيت بهايئ وان وه کو ٺيک لئ بهيت، بهلئ پا بههرا پتر ٺه و ڙ ٺيک جودانه و نه وه کو ٺيکن، ٺهرئ پا بوچی پيغه مبهري صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صاعه ک بو دانا وئ دانايه دگهل هندی ڙي ٺه و د بهايئ خودا ڙ ٺيک جودانه و نه وه کو ٺيکن؟ ٺه و ڙي ڙبه ر هندی دا چ جوداهي دناف بهينا واندا نه بيت؛ ڙبه ر کو ٺه گهر هاتبا گوتن کو يا واجب ٺه وه صاعه ک ڙ قه سپا بيت يان هه مبهري وئ صاعه ک ڙ ميويڙا يان ڙي ڙ جه هي يان ڙي ڙ که شکی؛ لقيڙي دا دووبه ره کي چيبيت د هڙماريدا، ودا تيکه لي يه ک دوو بن، بهلئ پا شهر يعه تي ٺه و يئ کريه صاعه ک؛ ڙبه ر کو دا زه بطربيت بو خه لکی و خه لک ڙقان جورين خارنئ دهر پخيت و ڙ غه يري قان ڙي.

ژبه رهندي مه گوت نهري ميقدارا صاعی چه نده؟

مه صاع يئ بنه جه کری يئ گه هشتی يه دوو کيلو و چل غراما ژ گه نمي گران و لاو نه وي کو نه سفک بيت و کيماسی لي نه بيت، قيچا نه گه ر نامانه ک ئينات دوو کيلو و چل گرام بيت ژ گه نمي لاو و پاشی فترين خو پي دابه ش بکه ت؛ نه و وی صاعه ک دا، و یا زانایه نه ف ميقداره ژ ميقدارا وی صاعی نوکه کيمتره، و یا کيمتره ژ وی پيچانا به رنیاس نه و ل حيجازی ژی، به لی پا صاعی پیغه مبه ری ﷺ کيمتره ژ وی صاعی ل نه جدی ژی کاری پي دکهن، و ژوی صاعی به رنیاس ل حيجازی ژی .

• ده می دانا فترین سهرا

چار : ده می دانا فترین سهرا روژا جه ژنی یه ژبهری نقیژا جه ژنی، ژبهر گوتنا کورئ عمری - رازیوونا خودئ لسهر وی و بابئ وی بیت - کو:

" وَأَمَرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلَاةِ " رواه البخاري ومسلم..

رامان : " پیغه مبهری صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مرکز زه کاتا فترا بهیته دان ژبهری ده رکه تنا خه لکئ ژ نقیژئ ".
نه فه ده می وی یه، ونه فه چیتترین ده مه تیدا بهیته ده ریخستن.

به لی یا دروسته بهیته ده ریخستن روژه کئ یان ژی دوو روژا ژبهری جه ژنی، یا دروسته بهیته ده ریخستن شه فا بیست و نه هی، و دروسته بهیته ده ریخستن روژا بیست و نه هی، و دروسته بهیته ده ریخستن شه فا سهی و روژا سهی.

نه ماما ده ریخستنا وی د روژا بیست و هفتئ دا؛ نه دروسته، وده ریخستا وی د روژا بیست و هه شتی دا یا بمه ترسییه، نه گهر هه یف سه بیست؛ ژ مروقی ناهیت قه بیلکرن، به لی نه گهر هه یف بیست و نه ه بیت دروسته، ولسهر قئ چه ندئ چینابیت بو مروقی نه و ژبهری روژا بیست و نه هی ده ریخیت؛ دا نه که قیته د مه ترسییدا.

نه ماما ده ریخستا وی پشتی نقیژا جه ژنی یا هه رامه، و چینابیت، و ژئ ناهیته قه بیلکرن وه کو زه کاتا فترا، ژبهر هه دیسا کورئ عباسی - رازیوونا خودئ لسهر وی و بابئ وی بیت :- " مَنْ آذَاهَا قَبْلَ الصَّلَاةِ فَهِيَ زَكَاةٌ مَقْبُولَةٌ، وَمَنْ آذَاهَا بَعْدَ الصَّلَاةِ فَهِيَ صَدَقَةٌ مِنَ الصَّدَقَاتِ " رواه أبو داود وغيره.

رامان : " ههر که سه کي زه کاتا فترا ژبهري نقيژا جه ژني بدهت، نه و زه کاته که دي ژي هيته قه بيلکرن، و ههر که سه کي زه کاتا فترا پشتي نقيژا جه ژني بدهت، نه و خيره که ژخير"، اللهم ئيلا نه گهر چه ژن هات و چ تشت لنک مروقي نه بيت ب دهريخت، يان چ که س نه بيت نه و وان فترا بدهتي؛ دقي حاله تي دا نه و دي فترين خو دت ههر ده مه کي بو وي چيبيت دهريخت.

و ههر بقى شيوهي نه گهر نه و ب چه ژني نه حه سا ئيلا دده مه کي چاقه ري نه کري دا و نه گه هشت فترين خو دهريخت ژبهري جه ژني و دهريختا وي گيرو بکه ت؛ نه ها دقي حاله تيدا نه و دي فترين خو دهريخت خو نه گهر پشتي جه ژني زي بيت.

وههر بقى شيوهي يه نه گهر هنده ک ژ خه لکي اعتمادا خو بده نه سهر هنده کان، ههر وه کو خيزانه ک اعتمادا خو بده نه سهر سه ميانئ مالي و نه و سه ميان يئ ل باژيره کي دي، پاشي ديار بيت کو نه وي فتره نه دريختنه؛ نه و دي فترين خو دهريخت خو نه گهر پشتي جه ژني زي بيت.

وههر بقى شيوهي يه نه گهر که سه ک ل باژيره کي دي بيت ههر وه کو بو نمونه ل باژيرين روژئاڅاي بيت، و نه وي اعتمادا خو ژ بو دهريختنا فترا يئ دايه سهر نه هلي خو، و نه وان زي ژ بو دهريختنا فترا اعتمادا خو دايته سهر وي که سي؛ دقي حاله تي زي دا نه و دي فترين خو دهريخت خو نه گهر پشتي جه ژني زي بيت.

• جهئ دانا فترين سەرا

پينج : ئەمما جهئ دەريخستنا فترين سەرا : جهئ دەريخستنا وئ؛ دئ ئەو جەهبيت يئ کۆ جەژن بسەرتەدا دەيت و تۆ ل وی جەهی بی، قیجا وه کۆ ئیکه چ باژیرئ تەبیت یان ژى باژیره کئ دى بیت.

ولسەر قئ چەندئ ئەوین دچنە عومرئ ل مەککە هئ کۆ ئەوین دمینن ل ویرئ هەتا جەژنئ، ئەصل ئەو ئەو زە کاتا فترا لمەککە هئ ب دەریخن، و بقئ چەندئ ژى دوو ماف کوم دبن بوو وان: مەککە ه دبیته جهئ ئاکنجیوونا وان ل دەمئ دەریخستا فترا و مەککە ه چیتره ژ غەری خو ژ باژیرين دى؛ چنکو هندی کارين چاکن د مەککە هئ دا چیتر و خیرترن ژ کرنا کارين چاک لباژیره کئ دى غەیری مەککە هئ .

وئەگەر تۆ لباژیره کئ دى بی غەیری مەککە هئ و چەژن بسەرتەدا هات؛ تۆ دئ زە کاتا خو دەریخی ل وی باژیرئ جەژن بسەرتەدا هاتی و تۆ لی .

ئەرى دروسته تۆ زە کاتا فترا دەریخی ل جهئ ئاکنجیوونا تە کۆ تۆ ئەهلی خو بکەیه وکیل بو خو بو دەریخستنا زە کاتا فترا؟

به لی ئەف چەندە دروسته، و چ تیدا نیه .

تیبینی (۳) :

والله أعلم و صلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

۳- وہرگير :

ئەرى زه کاتا فترا لوان هەر ههشت که سان دچیت یین کۆ زه کاتا دی لوان دچیت، کۆ ئەویڤن د قى ئایهتئ دا هاتین :

{ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ } التوبة (۶۰).
یان ژى لهنده ک که سین تايهت دچیت؟

ئەف پسپاره ژ شیخ ابن عثیمینی - خودئ رهحمئ پئ ببهت - هاته کرن:-

ئەرى زه کاتا فترين سہرا بو کئ دهپته مهزاختن؟

شیخی بهرسف دا ب گوتنا خو: وئ چ مهزاختن نین ئیلا مهزاختنهك نهبيت وئەو ژى هه ژارن کا چه وا د چه دیسا کورئ عه باسی دا خودئ ژوی و بابئ وی رازیبیت هاتی گوتئ " پیغه مبهری ﷺ زه کاتا فترا قه رزکر ژبه رکۆ پاک و پاقریبه بو پروژیکری ژ وان گوتنئ ئەو نه ژ چوو قه دیژیت و ژ گوتنئ خراب، وئەو دانا خارنئ یه بو هه ژاران".

ئانکۆ ژ ناف وان هەر ههشت توخما بتنئ ل هه ژاران و مسکینا دچیت، و ئەقە بوو چوونا مهزه بئ مالکیانە و گوتنهک یا حە نابیلانە و شیخ الإسلام ابن تیمیة ، و ابن القیم، و شه وکانی، و ابن باز، و ابن عثیمین - رهحما خودئ لسەر وان بیت - ئەقئ بوو چونئ هه لدبژیرن.

ئەف چه نده ژى هندئ دگه هینت کۆ دقیت که سئ موسلمان یئ هشیار بیت و بزانیت کا دئ قئ زه کاتئ دهته کئ، ههتا ژئ بهپته قه بیلکرن.

ناقہ روک

لاپہر	بابہت
۱	پیشہ کی .....
۴	حوکمی زہ کاتا فترا .....
۵	حیکمہت ژ فہرزیہ تا زہ کاتا فترا .....
۶	ژ چ تشتی زہ کاتا فترا دھیٹہ دان .....
۱۲	فترین سہرا چہند دھیٹہ دان .....
۱۴	دہمی دانا فترین سہرا .....
۱۶	جھئ دانا فترین سہرا .....
۱۸	ناقہ روک .....